

An initiative of the Lectoraat Art & Public Space, (LAPS), Gerrit Rietveld Academie, in cooperation with SMBA, supported by SKOR | Foundation for Art and Public Domain

beginning 14.09
5-7p.m.

Rozenstraat 59 / NL-1016 NN Amsterdam
www.smba.nl

15.09-17.11

duration

choreography

discussion

domain

props

staging

increments

public

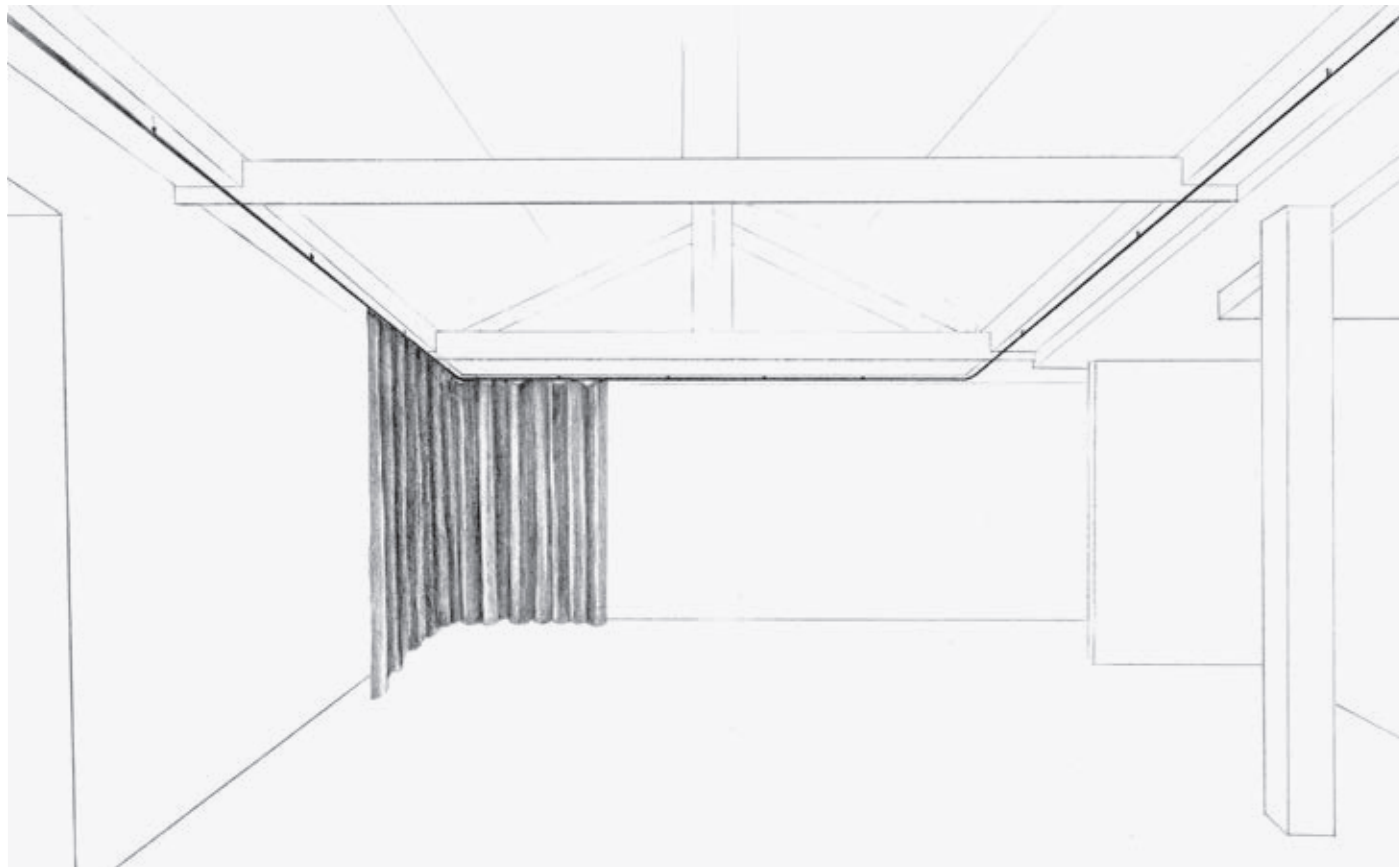
archive

SCENOGRAPHIES

roles

SMBA

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Newsletter N° 133

Antonis Pittas, sketches for *Reel Times (Road to Victory)*, 2013

(AN IMPOSSIBLE) OVERVIEW

15 September – 17 November 2013
 Beginning: 14 September, 17.00–19.00

No vitrines. No filing cabinets. These were the rules we, the contributors to *Scenographies*, set for ourselves when trying to conceive a strategy to approach the voluptuous archive and legacy of SKOR | Foundation for Art and Public Domain. Faced with such a heritage, we would have been naïve to think ourselves capable of producing any kind of objective overview or faithful survey. So we opted for the careful route: careful in the sense of curatorial – a word raised time and again in the years of SKOR’s existence, particularly in its 25 years of work with health facilities, as well as more recently in various discursive settings. In our case, it became doubly important that we consider, carefully, the complex material and ideological context of the archive and what it stands for in the current social landscape, as another kind of public artefact.

As theorist Andrea Phillips and architect Marcus Meissen explain, in their introduction to *Caring Culture: Art, Architecture and Public Health* (SKOR, 2011), the nexus of curing, caring, and with that, curating, is inextricably linked to an often patronising bureaucratic system which exists to organize and administer. Faced with the prospect of playing those roles ourselves as archivists, we sought to form and formulate valuable, historical collective goods in ways that not only inform but also perform. As an inherent part of public life, performance makes the not-so-fluid movement between presentation and re-presentation more tangible, more tactile. Rather than glossing over the sometimes obscure processes at work in the walls and shelves of classification systems, we asked what it would mean to stage and thus expose the structures governing art’s civic life.

(EEN ONMOGELIJK) OVERZICHT

15 september t/m 17 november 2013
 Aanvang: 14 september, 17.00–19.00

Geen vitrines. Geen archiefkasten. Dit zijn de regels die wij, de deelnemers van *Scenographies*, onszelf hebben gegeven tijdens de zoektocht naar de juiste strategie om het rijke archief en nalatenschap van SKOR | Stichting Kunst en Openbare Ruimte te lijf te gaan. Wanneer een erfenis zo groot is als die van SKOR, is het naïef te denken dat wij een objectief en betrouwbaar overzicht ervan kunnen geven. Daarom kozen we voor de voorzichtige, zorgzame route. Zorgzaam als een curator. Het thema zorg kwam keer op keer bovendrijven tijdens het bestaan van SKOR, in het bijzonder in de vijftientig jaar dat het instituut met zorginstellingen samenwerkte, en meer recent bij de verschillende symposia. In ons geval werd het dubbel zo belangrijk om zorgzaam en voorzichtig te bepalen waar het gecompliceerde materiaal en de ideologische context van het archief voor staat in het huidige sociale landschap, als een ander soort van publiek artefact.

Zoals theoreticus Andrea Phillips en architect Marcus Meissen uitleggen in hun introductie van *Caring Culture: Art, Architecture and Public Health* (SKOR, 2011) is het hart van verzorgen en genezen – en ook het conserveren van kunst – vaak verstrengeld met een bevoogdend bureaucratisch systeem dat organiseert en administreert. We hebben, met in het achterhoofd de rol van archivaris, gezocht naar een manier om waardevolle, historisch collectieve goederen te vinden en te vormen, dusdanig dat het niet alleen informeert maar ook ageert en acteert. Door te ageren en te acteren, beide liggen overigens besloten in het publieke leven, wordt de vastgevroren beweging tussen presentatie en representatie meer waarneembaar en grijpbaar. In plaats van het verbloemen

The title of this project is taken from Kenneth Frampton's "Towards A Critical Regionalism: Six Points for an Architecture of Resistance" where he describes a tension in architecture between scenographic and tectonic approaches in the making of meaningful places and spaces. While the scenographic tends to elide its own constructedness with false façades; a tectonic awareness in architecture resists the flattening of surfaces – making its mechanisms apparent to the viewer and thereby raising its 'mere functionality' to an artform, or what Frampton calls a 'structural poetic'. In the practice of public art commissioning, this tension manifests itself in many ways: between sculptural integration versus interruption; a project's claims to universality and site-specificity; problem-solving and problematizing using "autonomous" artworks; the providing of social props and the forming of civic properness; instituting and institutions; findings and foundations.

Over eight weeks, building on Antonis Pittas's shifting display topography, contributors James Beckett, the High&Low Bureau, *informal strategies*, Cindy Moorman, Francis Burger and a cast of invited collaborators will create a fragmented mise-en-scène of reflections and comments upon a generation of public art practice. Playing with the presumed 'stage presence' of monolithic modernism, and hyperbolizing the already existing theatricality of our contemporary media environment, these young practitioners seek to conserve, combine and also complicate the narratives we thought we knew about "art" and "the State", "art" and "us". While, in the blindingly bright spotlight of recent fiscal cuts and the closure of SKOR, it might be possible to view these terms as irreconcilable and the future of art in the public domain as less than inspiring; this project seeks to draw attention to another set of support structures which extend beyond the 'fourth wall', the street outside, as well as ...

... vitrines and filing cabinets.

van verborgen processen die soms te vinden zijn in de kasten van classificatiesystemen, hebben wij ons afgevraagd wat het zou betekenen om de bepalende structuren van het publieke leven van kunst op te voeren.

De titel van dit project komt van Kenneth Frampton's "Towards A Critical Regionalism: Six Points for an Architecture of Resistance" (1983). Frampton beschrijft een spanning in de architectuur tussen 'scenografische' en 'tektonische' benaderingswijzen bij het maken van betekenisvolle plekken en ruimtes. Terwijl het scenografische de neiging heeft om haar eigen structuur te verdoezelen met valse façades, weerstaat het tektonische in de architectuur het afplaten van oppervlakken, waardoor ze haar loutere functionaliteit tot een kunstvorm verheft. De laatste benaderingswijze noemt Frampton ook wel 'structureel poëtisch'. De spanning die Frampton beschrijft, is in de traditie van de publieke beeldende kunstopdrachten aanwezig op vele manieren. Te denken valt aan sculpturale integratie versus sculpturale onderbreking, een universele claim versus een plaatsgebonden uiting, probleemoplossend versus problematiserend gebruik van "autonome" kunstwerken, het voorzien in sociale rekvisieten versus het vormen van opgeruimde burgerlijkheid, oprichten versus aanhouden, fundament versus fundamenteel.

Gedurende een periode van acht weken zal op de flexibele tentoonstellingsarchitectuur van Antonis Pittas als het ware een gefragmenteerd toneelstuk opgevoerd worden. James Beckett, the High&Low Bureau, *informal strategies*, Cindy Moorman, Francis Burger en een cast van gastdeelnemers zal een gefragmenteerde mise-en-scène creëren van reflecties en commentaren op een generatielange geschiedenis van kunst in de openbare ruimte. De deelnemers zullen de verhalen die we dachten te kennen over "kunst" en "de staat", en over "kunst" en "ons", conserveren, combineren en ook compliceren door te spelen met de mogelijke verdwijning van het toneel van het monolithisch modernisme

Scenographies is choreographed in such a way that every three weeks a new contributor will add to and remove elements of the exhibition in the main space of the SMBA. Various aspects of their artistic research will be taken up in a dynamic programme of live events and a film programme which will take place in the SMBA and at the SKOR Archive (managed by the LAPS Centre of Expertise, Gerrit Rietveld Academie), during the "scene changes" in the exhibition. For details of this programme see centerfold and consult the SMBA and LAPS websites for changes or updates.

Clare Butcher (1985, Harare, Zimbabwe) is a curator and writer who cooks. She is currently teaching in Fine Art at the Gerrit Rietveld Academy in Amsterdam, the Netherlands. Recently she completed her MFA at the Centre for Curating the Archive, University of Cape Town, South Africa; initiated the Annex Residency Programme in collaboration with the South African National Gallery; and co-organized the Autonomy Project. Clare completed the de Appel Curatorial Programme in Amsterdam in 2009, before and after which she has curated a number of exhibitions and programmes.

en de theatraliteit van ons hedendaagse medialandschap te dramatiseren. In de verblindende felle schijnwerpers van de recente bezuinigingen en de sluiting van SKOR worden deze termen misschien als onverenigbaar en de toekomst van kunst in de openbare ruimte als weinig inspirerend gezien. Dit project streeft echter naar het onder de aandacht brengen van andere bronnen van ondersteuning die zich uitstrekken voorbij de 'vierde wand', de straat, evenals ...

... vitrines en archiefkasten

Scenographies is zodanig ontworpen dat elke drie weken een nieuwe deelnemer elementen van het tentoonstellingontwerp in de hoofdruimte van de SMBA zal verwijderen of toevoegen. In een dynamisch evenementen- en filmprogramma zullen verschillende aspecten van hun artistiek onderzoek naar voren komen. Deze evenementen zullen plaatsvinden in SMBA en bij het SKOR archief (beheerd door Kenniscentrum LAPS, Gerrit Rietveld Academie) tijdens de "changements van aktes" in de tentoonstelling. Voor meer informatie over dit programma zie middenpagina en raadpleeg de websites van SMBA en LAPS voor wijzigingen en/of updates.

Clare Butcher (1985, Harare, Zimbabwe) is een curator en schrijver die ook kookt. Ze geeft les bij de afdeling Beeldende Kunst aan de Gerrit Rietveld Academie. Onlangs heeft ze haar MFA behaald bij het Centre for Curating the Archive aan de University of Cape Town in Zuid-Afrika, dat is opgezet door het Annex Residency Programme in samenwerking met de South African National Gallery. Ook was ze een van de organisatoren van het Autonomy Project. Clare heeft in 2009 deelgenomen aan het Curatorial Programme van De Appel, waarvoor en waarna ze verschillende programma's en tentoonstellingen heeft samengesteld.

The archive of SKOR and its predecessor, the Praktijkbureau Beeldende Kunstopdrachten (PBK), covers a period of more than thirty years and includes an extensive library, an image bank and documentation of more than a thousand projects, on which more than twice that number of artists worked. The realization of the projects was subject to a range of social forces, and they touched upon a range of issues including public health, religion, urbanism, urban planning, infrastructure, technology, architecture, and all other subjects on which art could provide a novel point of view. Among these projects one finds numerous events and exhibitions which functioned as laboratories and as experimental research for exploring the relevance of all these subjects to art, and the interest of artists in them. In addition, since 2001 SKOR provides a theoretical framework with its journal *Open*.

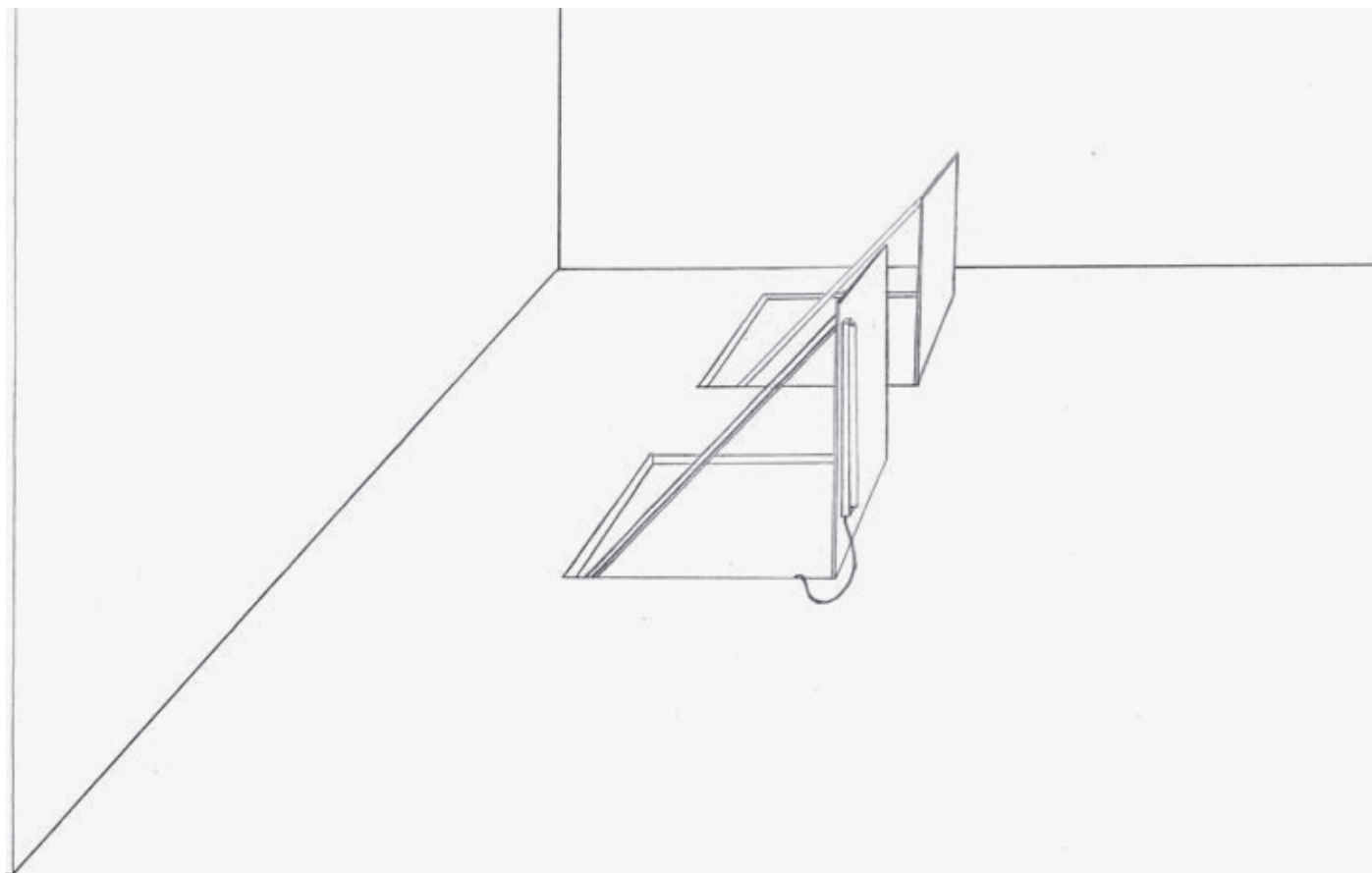
At a juncture in time that is characterized by its cold, calculating attitude, it is important to pause for a moment to consider an aspect which is given too little attention, and to which the SKOR archive offers an important entry. This aspect is the stories behind all these projects and artworks, realized or unrealized – the stories of those involved which took place outside the limelight, of those who provided the initiative for, executed and ultimately used them. In other words, the stories of those with whom and for whom the work was done, and how pre-eminently “social” these projects were, accepting the art for what it was. With a bit of time and effort, the archive enables one to uncover the importance of art as a public affair.

Why did the sketch by Jannis Kounellis, a proposal for a monument to democracy at the new building for the lower

Het archief van SKOR en haar voorganger het Praktijkbureau Beeldende Kunstopdrachten (PBK) beslaat een periode van meer dan dertig jaar en omvat een omvangrijke bibliotheek, een beeldarchief en documentatie over meer dan duizend projecten waaraan meer dan dubbel zoveel kunstenaars hebben gewerkt. De projecten werden gerealiseerd binnen het maatschappelijk krachtenveld en hadden onder meer betrekking op de volksgezondheid, religie, stedelijkheid, landinrichting, infrastructuur, technologie, architectuur en alle andere onderwerpen waarop vanuit de kunst een andere kijk werd gegund. Onder deze projecten vindt men talrijke manifestaties en tentoonstellingen die fungeerden als laboratoria en als proefonderzoek om de relevantie van al die onderwerpen voor de kunst, en de interesse van kunstenaars daarin, te testen. Daarnaast bood SKOR sinds 2001 in het cahier *Open* een theoretisch kader.

In een calculerend tijdsgewricht is het belangrijk om eens stil te staan bij een aspect waaraan veel te weinig aandacht wordt besteed en waartoe het SKOR-archief een belangrijke toegang biedt. Dat aspect zijn de verhalen achter al die projecten en (niet) gerealiseerde kunstwerken. Het verhaal van de betrokkenen die niet direct in het voetlicht staan, dat van de uitvoerders, gebruikers en initiatiefnemers. Met andere woorden met wie en voor wie werd dit werk gedaan en hoe ‘maatschappelijk’ bij uitstek waren deze projecten terwijl de kunst zelf (meestal) in zijn waarde werd gelaten. Met een beetje moeite en tijd kan men het belang van kunst als publieke opdracht in het archief ontdekken.

Waarom leverde de schets van Jannis Kounellis, een voorstel voor een monument voor de democratie bij het nieuwe gebouw voor de tweede kamer, in 1991

Antonis Pittas, sketches for *Reel Times (Road to Victory)*, 2013

house of parliament, cause so much controversy in 1991? Was it because Kounellis suggested that democracy is a human creation, and thus definitely not a God-given gift, and that cast iron, steel and coal symbolize that better than the bronze, gold and marble of the old symbols of power? A narrow majority of the Lower House (70 against to 61 for) ultimately rejected the proposal, but the question remains of whether the work, had it been realized, would have had more effect than a simple sketch that caused so much commotion, and which moreover revealed that the Christian parties had a clear opinion about the boundaries of the freedom of artistic expression.

What is the story behind an 11 ton block of Austrian granite by Ulrich Rückriem that was placed in the Amsterdamse Veld at Klazienaveen in 1992? What does it have to do with the end of peat cutting in that area? Why did the Purit corporation have to stop cutting peat there? What was the effect on generations of peat cutters who thought they had provided a service to society by reclaiming waste land and producing a usable fuel? Why did the Forestry Service want to return this land to a watery peat bog? Why was Mr. Snibbe right when he observed that he had never known rabbits to have webbed feet? In any case, the director of Purit felt they should leave behind a monument, and left the choice of artist to his most professional peat dowsing, who could unerringly point this hi-tech business to where one could find the best peat for producing active peat coke – peat so good that the whiskey distillers in Scotland came all the way to the Netherlands to get it. And just as unerringly Mr. Snibbe chose Rückriem over all the other proposed artists: ‘at least this [a rough stone] is not bullshit; this man [Rückriem] is doing the same thing that we [the peat cutters] have been doing for generations: making nature into something productive’.

A work of art is the very serviceable end product of a generally long drawn out process in which many have a say, and many are directly and indirectly involved: artists, commissioners, the public, supervisors, producers, storytellers, transporters, writers, designers, printers, accountants and government officials. It is not without reason that one prefers to talk about a project rather than an artwork – in any case, about something that forges connections up and down through all the layers, and raises questions about all too obvious perceptions and points of view.

Useful? Not always. Meaningful? Always!

Tom van Gestel was artistic leader and senior curator at SKOR and head of Praktijkbureau voor Beeldende Kunstopdrachten. Van Gestel has been a guest lecturer at the Royal College of Art in London and the State Academy in Oslo amongst other educational institutions.

zoveel discussie op? Was het omdat Kounellis betoogde dat democratie mensenwerk is, dus bepaald geen geschenk van God, en dat gietijzer, staal en steenkool dat beter symboliseren dan het brons, goud en marmer van de oude machtssymbolen? Een kleine meerderheid in de kamer (zeventig tegen om eenenzestig voor) verwierp uiteindelijk het voorstel om opdracht tot uitvoering te geven maar de vraag is of het uitgevoerde werk meer effect zou hebben gesorteerd dan de eenvoudige schets die tot zoveel ophef leidde en waaruit bovendien bleek dat de confessionele partijen een duidelijke mening hadden over de grenzen van de vrijheid van de kunst.

Wat is het verhaal achter een blok Oostenrijks graniet van elf ton van Ulrich Rückriem in het Amsterdamse Veld te Klazienaveen dat is geplaatst in 1992? Wat heeft dat te maken met de beëindiging van de turfwinning in dit gebied? Waarom moest Purit BV hier ophouden met de winning van turf? Wat was het effect op generaties turfsteekers die dachten nuttig te zijn geweest door woeste gronden te ontginnen en bruikbare brandstof te winnen? Waarom wilde Staatsbosbeheer deze gronden weer tot waterrijk veengebied terugbrengen? Waarom had de heer Snibbe gelijk door te stellen geen hazen met zwemvliezen te kennen. In ieder geval achtte de directeur van Purit een monument te moeten achterlaten en liet de keuze voor een kunstenaar over aan zijn meest professionele veensnuffelaar die feilloos dit hightech bedrijf kon wijzen waar men de beste turf kon vinden om daaruit actieve kool te produceren. Turf van zodanige kwaliteit dat de whiskystokerijen in Schotland het hier kwamen halen. Even feilloos verkoos Snibbe Rückriem boven alle andere voorgestelde kunstenaars “dit is ten minste geen flauwekul (die ruwe stenen), deze man (Rückriem) doet hetzelfde wat wij (de veengravers) al generaties lang doen: natuur in cultuur brengen”.

Een kunstwerk is het zeer verdienstelijke eindproduct van een meestal langdurig proces waarbinnen velen het woord doen en velen direct en indirect betrokken zijn: kunstenaars, opdrachtgevers, publiek, begeleiders, producenten, verhalenvertellers, transporteurs, schrijvers, vormgevers, drukkers, boekhouders en ambtenaren. Niet voor niets spreekt men eerder van een project dan van een kunstwerk, in ieder geval over iets dat banden smeedt door alle lagen heen en te voor de hand liggende observaties en standpunten ter discussie stelt.

Nuttig? Niet altijd. Betekenisvol? Altijd!

Tom van Gestel was artistiek leider en senior curator bij SKOR en daarvoor hoofd van het Praktijkbureau voor Beeldende Kunstopdrachten. Daarnaast is hij gastdocent geweest bij onder meer the Royal College of Art in Londen en the State Academy in Oslo.

SKOR was a Dutch national institute with an international network of art professionals and public institutions which, operating on a national playing field, realized large and small-scale art projects in public space at numerous locations around the Netherlands. In this capacity, over three decades the institute and its predecessor the Praktijkbureau voor Beeldende Kunst opdrachten built up a rich public art collection. If there is any one thing which links all the art projects that SKOR supported, it is the public commission. Stedelijk Museum Bureau Amsterdam feels an affinity with this public role of the SKOR. Although the public task has changed over the course of the years, it still always has the goal of enriching society.

In the present socio-economic climate the public commissioning of art finds itself under pressure. This is among other things because of the gradual disappearance of a compelling national cultural framework over the last few decades. With the fragmentation of this binding national framework the arts have begun to organize and position themselves differently, in order to continue to relate to a heterogeneous and dynamic society in a globalizing world. Without a stable national framework, art finds itself forced to fall back on an unstable, global context. This also means that the identification of national icons, who could be included in the history of their fatherland for future ages, as parts of international art currents, has now shifted to the experience of a theatrical, transient and to a certain degree unstable living archive without national boundaries.

The exhibition *Scenographies* is a good example of this shift in context. The starting point is the disappearance of a national institution and it flows into a vital

presentation that will be in constant flux over a period of two months. The intervention by Antonis Pittas in the space of the SMBA symbolizes the theatricality of the exhibition context and is at the same time the backdrop for temporary interventions and performances by other artists. In this way the national history of the SKOR is translated into an extremely fragmented and subjective experience, so that the programme itself participates in the transition from stability to the transitoriness with which we have to come to terms. From a national programme for public art to a subjective presentation of art for a public, from the metres-high three dimensional stainless steel objects that would continue to stand in public space for eternity to a transient gesture of human scale, from a 'buis voor je huis' (an object in the public garden) to 'subject to an affect'.

With an eye to these shifts of context, exhibiting the SKOR archive is a good thing, because it places the public art commission front and centre, and at the same time poses the question of who can extend this public task now that the national government has withdrawn from this institution. The SKOR archive includes numerous examples of artists who, in their commissions, tried to formulate an answer to the public task, in order to create an enhancement for society. This project by Clare Butcher that circles around the archive of SKOR could be viewed as a continuation of this ambition within a certain timeframe. After this presentation in SMBA the archive will be open to the public under the roof of the LAPS Centre of Expertise, Gerrit Rietveld Academie, and will remain a beacon for this ambition. *Scenographies* is a first step in the search for a new public task for art – and a basis for it.

Jelle Bouwhuis is head of Stedelijk Museum Bureau Amsterdam.

Joram Kraaijeveld is art theory teacher at the Gerrit Rietveld Academy and curator assistant of *Scenographies*.

SKOR was een nationaal instituut met een internationaal netwerk van kunstprofessionals en opdrachtgevers dat binnen een landelijk speelveld grootschalige en kleinschalige kunstprojecten op tal van locaties in de openbare ruimte in Nederland heeft gerealiseerd. In deze hoedanigheid hebben het instituut en haar voorganger Praktijkbureau voor Beeldende Kunst opdrachten in een periode van meer dan dertig jaar een onvoorstelbaar rijke, publieke kunstcollectie opgebouwd. Als er iets is dat alle kunstprojecten die SKOR heeft ondersteund met elkaar verbindt, is het de publieke opdracht. Stedelijk Museum Bureau Amsterdam voelt zich verwant met deze publieke opdracht van SKOR. Hoewel de publieke taak door de loop der jaren is veranderd, heeft zij nog altijd tot doel om een verrijking voor de samenleving te zijn.

In het huidige sociaaleconomische klimaat staat de publieke opdracht van kunst onder druk. Dit is mede het gevolg van het in de afgelopen decennia stilaan verdwijnen van een breed gedeeld nationaal cultureel kader. Door het afbrokkelen van dit bindend nationaal raamwerk zijn de kunsten zich anders gaan organiseren en positioneren om zich tot een heterogene en dynamische samenleving in een context van mondialisering te blijven verhouden. Zonder stabiele, nationale kaders vindt de kunst zich terug in een instabiele, mondiale context. Dit maakt dat het duiden van internationale kunststromingen met nationale iconen, die voor de eeuwigheid worden opgenomen in de vaderlandse geschiedenis, verschuift naar het beleven van een theateraal, vluchtig, onbestendig, levend archief zonder nationale begrenzing.

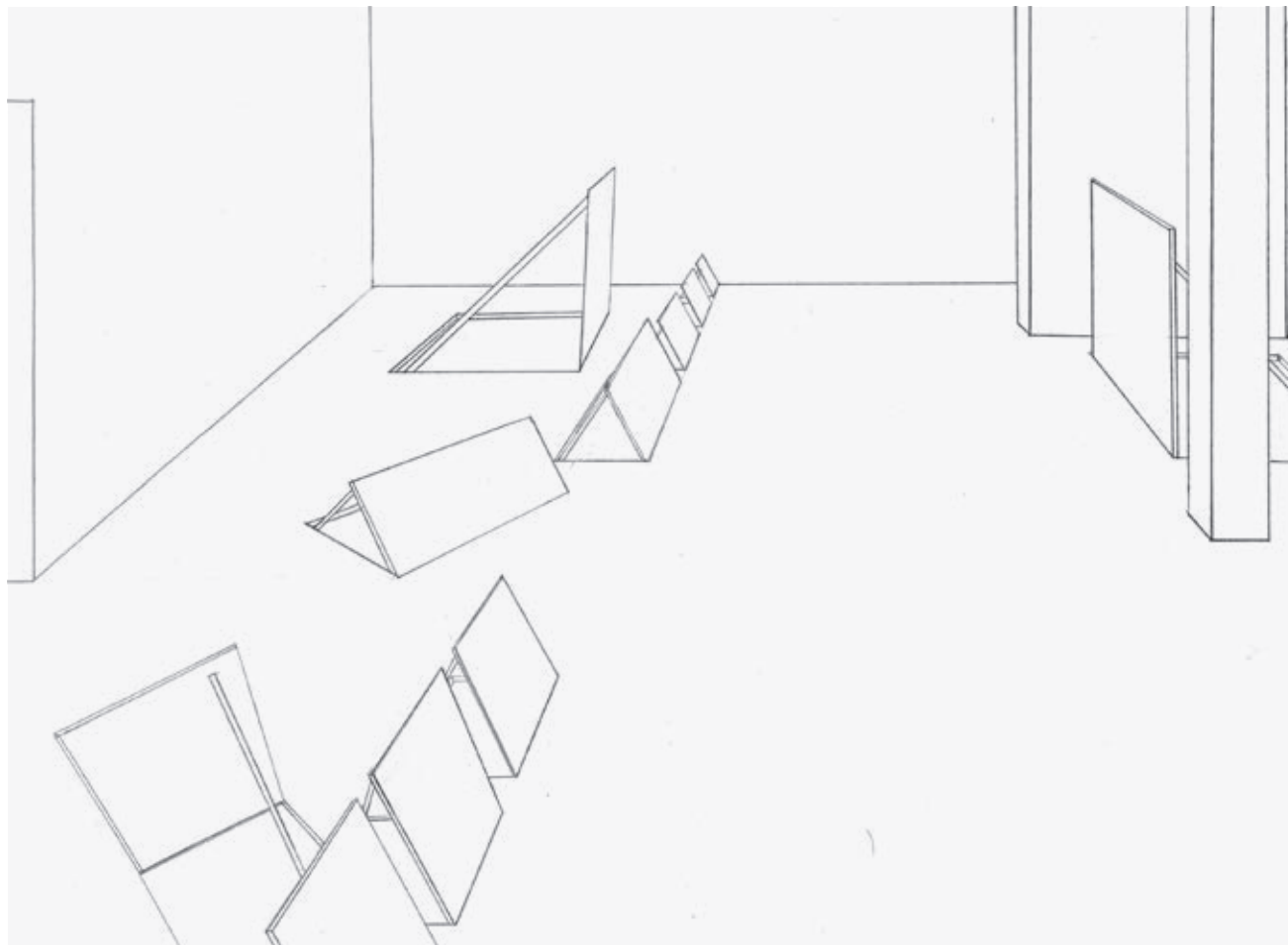
De tentoonstelling *Scenographies* is een goed voorbeeld van deze verschuiving van contexten. Haar vertrekpunt is de opheffing van een nationaal instituut en ze gaat op

in een levendige presentatie die in een periode van twee maanden voortdurend in beweging is. De ingreep van Antonis Pittas in de ruimte van SMBA symboliseert de theatraleiteit van de tentoonstellingcontext en is tegelijkertijd decor voor tijdelijke interventies en performances van andere kunstenaars. Op deze manier vertaalt de nationale geschiedenis van SKOR zich naar een gefragmenteerde en subjectieve beleving, en vertolkt het programma aldus de genoemde overgang van de bestendigheid naar vergankelijkheid waarmee we nu te maken hebben. Van een nationaal programma voor publieke kunst naar een subjectieve voorstelling van kunst voor een publiek; van de meer dan manshoge plastieken van roestvast staal die tot in de eeuwigheid in de openbare ruimte zouden kunnen blijven staan, naar een vluchtige beweging in menselijke maat; van 'een buis voor je huis' naar 'subject to an affect'.

Met het oog op deze verschuiving van context is het tonen van het archief van SKOR een goede zaak, omdat het de publieke opdracht naar voren brengt en tegelijkertijd de vraag stelt wie de publieke taak kan uitzetten nu de nationale overheid zich heeft teruggetrokken uit deze instelling. Het archief van SKOR omvat legio voorbeelden van kunstenaars die in opdracht geprobeerd hebben een antwoord te formuleren op de publieke taak ten einde een verrijking voor de samenleving te creëren. Het huidige tentoonstellingsproject rondom het archief van SKOR door Clare Butcher is te zien als een voortzetting van dit streven binnen een afgebakende tijdsperiode, terwijl het archief zelf ook daarna nog lange tijd openbaar zal zijn onder de vleugels van Kenniscentrum LAPS, Gerrit Rietveld Academie, en dus als baken zal blijven fungeren om het streven ook na dit project in SMBA te blijven voortzetten. *Scenographies* is een eerste stap in de zoektocht om dit streven opnieuw vorm te geven.

Jelle Bouwhuis is hoofd van Stedelijk Museum Bureau Amsterdam.

Joram Kraaijeveld is docent kunsttheorie aan de Gerrit Rietveld Academie en curator assistent van *Scenographies*.

Antonis Pittas, sketches for *Reel Times (Road to Victory)*, 2013

PUBLIC ARCHIVE Jeroen Boomgaard

Archives and public accessibility have a dubious relation. Although an archive is commonly regarded as the congealed memory of a 'society' as the place where all its plans, decisions, acts and memories are preserved for 'posterity' that is only partly true. Almost everything is kept, even everything that we don't know is being kept, but those mandating the preservation of this all-inclusive collection generally do not have the public in mind. Although there is always – even in the case of archives that are surrounded by the greatest possible degree of secrecy – an appeal made to a "public interest", one cannot always speak of their being accessible to the public. What is worth the effort of preserving can somewhere, sometime be used for (or against) someone or something. That is why the powers that be have such a great interest in possessing information that makes control possible: documenting what has happened, but also controlling the future.

The archive does not have a public, but rather a user. The use of an archive grants power through access to information about others, to which these others possibly do not have access. Therefore there will always be a struggle in any democracy about public access to archives, any archive. An archive contains a treasure trove of information that can be used for or against you.

But what sort of power resides in the SKOR archive? What is the importance of all that material about the more than a thousand artworks that were realized in public space in the Netherlands over the past three decades? And how could it be used? The archive contains no secret information about people and their interests, but the more or less hidden life of our public domain can be unearthed there. The whole agenda for a shared public area, cryptically phrased in expectations and conjectures,

PUBLIEK ARCHIEF Jeroen Boomgaard

Archieven en openbaarheid hebben een dubieuze relatie. Hoewel het archief te boek staat als het gestolde geheugen van een samenleving, als de plek waar alle voornemens, besluiten, handelingen en herinneringen zijn opgetekend voor het nageslacht, is dat maar ten dele waar. Bijna alles wordt bewaard, zelfs alles waarvan wij niet weten dat het bewaard wordt, maar de opdrachtgever en eigenaar van deze alomvattende verzameling heeft doorgaans geen publiek in gedachten. En hoewel er altijd, zelfs bij archieven die met de grootst mogelijke geheimzinnigheid omgeven zijn, een beroep wordt gedaan op een publiek belang, is er doorgaans van openbaarheid geen sprake. Wat de moeite waard is om bewaard te worden kan ooit ergens voor of tegen gebruikt worden. Er is de heersende macht dan ook veel aan gelegen over informatie te beschikken die controle mogelijk maakt: optekening achteraf, maar ook beheersing van de toekomst.

Het archief heeft geen publiek, maar eerder een gebruiker. Het gebruik van het archief geeft macht door de toegang tot informatie over anderen waar die anderen mogelijk geen toegang toe hebben. Daarom zal in een democratie de strijd altijd gaan over de openbaarheid van het archief, van alle archieven. Een archief bevat een schat aan informatie die voor of tegen je gebruikt kan worden.

Maar welke macht ligt er dan besloten in het SKOR-archief? Wat is het belang van al het materiaal over de meer dan duizend kunstwerken die in de afgelopen dertig jaar in de openbare ruimte van Nederland zijn gerealiseerd? En hoe valt dat te gebruiken? Het archief bevat geen geheime informatie over personen en hun belangen, maar het min of meer verborgen leven van ons openbaar domein valt er wel te ontdekken. De hele agenda voor een gedeeld publiek gebied, cryptisch verwoord in verwachtingen en vermoedens

and worked out in the form of artworks, is recorded there. The often contradictory requirements that are placed on the artists, the awkward coincidence of economic and cultural interests, the way that elected authorities – at the same time fearful and arrogant – want to exercise their power by means of images in public space: the democratic design of the public domain can be discerned by reading between the lines in all these documents. In turn, this reveals the web of guidelines with which artists had to comply, and from which, with varying degrees of success, they tried to free themselves.

An archive only has users. And an archive gives the user the power to construct a new truth on the basis of a selection of data. Of course the SKOR archive is one of the places that contributes to our historical consciousness, a part of our cultural heritage, because of the rich history of art in public space in the Netherlands that it accommodates. But it is also the place par excellence where we can formulate a new truth about the public domain of the future on the basis of the ideals and expectations (and also the errors and mistakes) of the past, where we can delineate a space in which art can play a significant public role. And by doing that, the archive will become really public.

Jeroen Boomgaard is lector at the Lectoraat Art & Public Space at the Gerrit Rietveld Academie and head of the master Artistic Research at the Universiteit van Amsterdam.

en uitgewerkt in de vorm van kunstwerken, is er neer geslagen. De vaak tegenstrijdige eisen die aan kunstenaars worden gesteld, het onhandige samenvallen van economische en culturele belangen, de tegelijk angstige en arrogante wijze waarop gekozen machthebbers hun macht willen uitdragen door middel van beelden in het openbaar: in al deze gegevens ligt de (democratische) vormgeving van het publieke domein besloten. En daarmee ook het web van leidraden waaraan kunstenaars zich hadden te houden en waar ze zich, met wisselend succes, uit trachtten te bevrijden.

Het archief kent alleen gebruikers. En het archief geeft de gebruiker de macht een nieuwe waarheid te construeren op basis van een selectie van gegevens. Natuurlijk is het SKOR-archief een van de plekken die bijdraagt aan ons historisch besef, een deel van ons cultureel erfgoed omdat het de rijke geschiedenis van de kunst in de openbare ruimte van Nederland in zich herbergt. Maar het is bij uitstek ook de plek waar we een nieuwe waarheid over het publiek domein van de toekomst kunnen formuleren, waar we op basis van idealen en verwachtingen maar ook van fouten en vergissingen de denkbeeldige ruimte kunnen afbakenen waarin kunst een belangrijke publieke plaats kan innemen. En pas dan wordt het archief echt publiek.

Jeroen Boomgaard is lector bij het Lectoraat Art & Public Space aan de Gerrit Rietveld Academie en hoofd van de onderzoeksmaster Artistic Research aan de Universiteit van Amsterdam.

TIMETABLE

SCENOGRAPHIES	CONSTRUCTED SCENERIES (20.00–21.30)	PROLOGUES (20.00–21.30)	EVENTS
14.09.13 Antonis Pittas, <i>Francis Burger begins</i>	14.09–03.10.13 Cityscapes	10.10.13 Antonis Pittas	14.09.13 (17.00–19.00) Opening
15–28.09.13 James Beckett	03–16.10.13 Countrysides – and a conversation with High&Low Bureau on 03.10.13	17.10.13 informal strategies	15.09.13 (17.00–18.00) Unveiling James Beckett
5–19.10.13 informal strategies	17–31.10.13 Communities	07.11.13 Cindy Moorman	19.10.13 (11.00–16.00) Seminar with Arte Útil Museum, hosted by the Van Abbemuseum, Eindhoven
26.10–02.11.13 Cindy Moorman	02–16.11.13 Landscapes	16.11.13 Francis Burger	02.11.13 (19.00–24.00) Museum Night performance Cindy Moorman
3–16.11.13 Francis Burger			14.11.13 (20.00–22.00) Change of Scene Panel Discussion

PROGRAMME OF EVENTS

In collaboration with invited guests a series of events has been organized between and within various “acts” of the *Scenographies* presentations, seeking to broaden the scope of the project. For dates, times and venues for these events, see the centre page *Scenographies* schedule.

FILM PROGRAMME

Constructed Sceneries curated by High&Low Bureau

The film programme *Constructed Sceneries* explores the different ways in which artists use cinematic apparatus to re-contextualize and challenge standard perspectives of public surroundings. This curated selection combines film projects from SKOR's archive, setting them alongside other video works which actively blur the borders between “natural” landscapes, urban contexts, staged environments and imaginary terrains. Each piece makes use of the inherent fictional aspects of filmmaking as well as cinematic tools – such as a voice-over, editing, frame composition – to divulge the makings of “place” and the mechanisms that allow such constructions. The programme surrounds two broad areas of SKOR's activities over the last years – the cityscape and the countryside – while simultaneously underlining the importance of the point of view of the spectator/ resident/visitor in framing these seemingly different arenas.

PROLOGUES

with Alexandra Landré

Prologues were used as a dramatic device in Elizabethan theatre, setting the scene for each act in the play. Adapting this strategy in a discursive manner, curator and researcher Alexandra Landré will engage each contributor to the *Scenographies* programme in a series of *Prologues*. Creating a context around each project, these discussions will bring new insights, draw in theoretical debates, and raise some probing questions concerning the possibilities of public artistic and archival approaches. A reading list will accompany the *Prologues* and can be accessed online during the exhibition period.

Alexandra Landré is a curator and art historian, specialized in contemporary art, new media and public space. She has a particular interest in artistic practices that transgress disciplinary boundaries, include research strategies and challenge the relationship between art, everyday life and “the public”.

Website: <http://alexandralandre.com>

The cinematic lens shifts focus between these various foregrounds and backdrops, serving also as an effective political tool to expose the ideological filters through which these categories are realized. The programme includes the work of Gabriel Lester, John Smith, Amir Yatziv and others. Further titles and screening information will be made available online during the exhibition.

High&Low Bureau is a curatorial duo composed of Yael Messer and Gilad Reich. They curate exhibitions, film programmes, performative events and publications. High&Low work in collaboration with artists, art institutions, festivals and fellow curators, engaging with a plethora of disciplines, media and modes of artistic expression. Their projects are derived from the different social and political spheres in which art is produced and operates. The duo are interested in the latent power relations that construct specific forms of existence and in the role of art in articulating, symbolizing and imagining alternative ways of being in the world.

Website: <http://www.hlbureau.org>

COLLABORATIONS

Arte Útil Museum seminar hosted by the Van Abbemuseum

Arte Útil in Spanish roughly translates as ‘useful art’, but it also suggests art as a device or tool. *Arte Útil* imagines, creates and implements socially beneficial outcomes that address current real-world issues and challenge the role of art as an exercise in representation and as a practice separated from life. The Arte Útil Museum is a year-long investigation initiated by the artist Tania Bruguera, with research by Gemma Medina, that will culminate in the transformation of part of the Van Abbemuseum, Eindhoven into the Arte Útil Museum in the autumn of 2013. During October a joint seminar will be held with the Arte Útil Museum in the framework of the *Scenographies* project.

Website: <http://arteutil.net>

EVENEMENTENPROGRAMMA

Tussen en tijdens verschillende aktes van de *Scenographies* presentaties is een serie van evenementen georganiseerd in samenwerking met genodigde om de reikwijdte van dit project te vergroten. Voor data, tijden en locatie van deze evenementen, zie de *Scenographies* agenda in het midden van deze nieuwsbrief.

FILMPROGRAMMA

Constructed Sceneries samengesteld door High&Low Bureau

Het filmprogramma met de titel *Constructed Sceneries* onderzoekt de verschillende manieren waarop kunstenaars gebruikmaken van film om de gangbare perspectieven op de publieke omgeving opnieuw te contextualiseren en uit te dagen. De selectie bestaat uit filmprojecten uit het archief van SKOR naast andere videowerken die de grenzen vervagen tussen ‘natuurlijke’ landschappen, stedelijke contexten, geënceneerde omgevingen en imaginaire terreinen. Elke video maakt gebruik van de aan film en andere filmische instrumenten inherente fictieve aspecten – zoals een *voice-over*, regisseren, beeldcompositie – om de vorming van ‘plaats’ en de mechanismen die zulke constructies mogelijk maken, te ontcijferen. Het programma raakt de grond aan van twee gebieden waar SKOR over de afgelopen jaren haar activiteiten hield: de stad en het platteland. Tegelijkertijd wil het programma het belang onderstrepen van de verschillende gezichtspunten – zoals de toeschouwer,

PROLOGEN

met Alexandra Landré

In het Engels renaissance theater, ofwel ‘elizabethaans theater’, werd de proloog als een dramatisch instrument gebruikt die elke akte van het toneelstuk inleidt. Curator en onderzoeker Alexandra Landré gebruikt deze strategie door middel van een serie gesprekken met de deelnemers van *Scenographies* onder de noemer *Prologues*. Deze prologen omlijsten elk project en geven nieuwe inzichten of stellen prangende vragen over het publieke archief en de artistieke manieren om hiermee om te gaan. Bij *Prologues* zal online een leeslijst verschijnen die geraadpleegd kan worden tijdens de tentoonstellingsperiode.

Alexandra Landré is een curator en kunsthistoricus met een specialisatie in hedendaagse kunst, nieuwe media en publieke ruimte. Ze is specifiek geïnteresseerd in de artistieke praktijken die de grenzen van verschillende vakgebieden overgaan, onderzoekstrategieën bevatten, en de relatie tussen kunst, het alledaagse en ‘het publiek’ provoceren.

Website: <http://alexandralandre.com>

de inwoner, de bezoeker – in de presentatie van het onderscheid in deze verschillende gebieden. De filmische lens verschuift de aandacht tussen de verschillende ‘voorgronden’ en ‘decors’, die tevens dienen als een effectief politiek middel om de ideologische filters waardoor deze categorieën worden gerealiseerd te analyseren. Het programma omvat werk van Gabriel Lester, John Smith, Amir Yatziv en anderen. Verdere titels en informatie zullen online beschikbaar worden gesteld tijdens de tentoonstelling.

High&Low Bureau is een curatoren-duo bestaand uit Yael Messer en Gilad Reich. Zij maken tentoonstellingen, filmprogramma's, performatieve evenementen en publicaties. High&Low werken vaak samen met kunstenaars, kunstinstellingen, festivals en andere curatoren, om op die manier in verband te staan met een overvloed aan disciplines, media en vormen van artistieke expressie. De projecten die zij organiseren komen voort uit de verschillende sociale en politieke sferen waarbinnen kunst gemaakt wordt en aanwezig is. Het duo is geïnteresseerd in de sluimerende machtsrelaties die specifieke bestaansvormen creëert en de rol van kunst in het uitspreken, symboliseren en verbeelden van alternatieve manieren om in de wereld te staan.

Website: <http://www.hlbureau.org>

COLLABORATIONS

Arte Útil Museum seminar in Van Abbemuseum

Arte Útil is vanuit het Spaans ruwweg te vertalen als ‘nuttige kunst’, maar het suggereert ook kunst als een apparaat of hulpmiddel. *Arte Útil* bedenkt, creëert en implementeert sociale oplossingen voor wereldomvattende problemen en bevraagt de idee van kunst als een oefening in representatie en als gescheiden van het leven. Het Arte Útil Museum is een onderzoek geïnitieerd door kunstenaar Tania Bruguera met ondersteuning van Gemma Medina dat zal leiden tot een gedeeltelijke transformatie van het Van Abbemuseum in Eindhoven in de herfst van 2013. Het gezamenlijk seminar met het Arte Útil Museum in het kader van het *Scenographies* project zal in oktober worden gehouden.

Website: <http://arteutil.net>

DARWIN WITH LINES, 2013
James Beckett

James Beckett neemt een werk van Art and Language onder de loep als een bespiegeling over de wonderen van de natuur en de wetenschappelijke mogelijkheden om helderheid te scheppen. Oorspronkelijk komt dit werk voort uit een opdracht gegeven in 1991 door het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur via het Praktijkbureau Beeldende Kunstopdrachten voor het European Molecular Biology Laboratory in Heidelberg. De schilderijen van Art and Language staan nu in een andere context met een sfeer van bezuinigingen en het opheffen van SKOR als een van de gevolgen. Beckett zal de oorspronkelijke teksten van Darwin vervangen voor een 'live action' van disciplinerende oefeningen, die misschien doen denken aan het tuchtigen van misdragende schoolkinderen. Deze disciplinerende straffen worden uitgevoerd door voormalige werknemers van SKOR. Dit gebaar, om het archiefmateriaal weg te nemen, vergroot het risico op culturele vervlakking in het voordeel van meer populaire opvattingen. Tegelijkertijd is dit een eerbetoon aan de inherente complexiteit en politieke lading van de werken van het collectief Art and Language.

James Beckett (1977, Harare, Zimbabwe) studeerde aan de Technikon-Natal in Durban, Zuid-Afrika, en de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam. Beckett gebruikt vaak museale tentoonstellings-technieken om lokale ontwikkelingen in fabricageprocessen te presenteren, soms geësceneerd vanuit het gezichtspunt van productontwikkeling. In plaats van droge historische verhalen, gaat hij in op de achtergebleven objecten en artefacten waardoor hij interpretaties van historische gebeurtenissen aanvult. In 2003 won hij de Prix de Rome voor Kunst en Openbare Ruimte. Recente tentoonstellingen zijn onder meer: 'Passionate Advocate for a Poisoned Earth', TWAAS, New York, Verenigde Staten (2013) en 'Of Animal and Inventory', Blank Projects, Kaapstad, Zuid-Afrika (2012). Hij woont en werkt in Amsterdam. Website: www.jamesbeckett.tk

James Beckett, documentation in preparation for *Darwin with Lines*, 2013

DARWIN WITH LINES, 2013 James Beckett

As a reflection on the wonders of nature and the ability of science to elucidate, the artist James Beckett revisits a work by Art and Language. Originally commissioned in 1991 by the Ministry of Welfare, Health and Culture through the PBK (Praktijkbureau Beeldende Kunstopdrachten) for the European Molecular Biology Laboratory in Heidelberg, the series of paintings by Art and Language finds itself recontextualised in the sphere of the current cultural cuts and resulting closure of SKOR, the successor to the PBK. The texts by Darwin which once appeared are replaced by Beckett in a live action, an exercise in discipline that would usually be reserved for ill-behaved school children, to be performed by former employees of SKOR. As an homage to the complexity and embedded politics inherent in the works of the Art and Language collective, the gesture is one of archival extraction which literally takes to task the risk of cultural "dumbing down" in favour of popular consent.

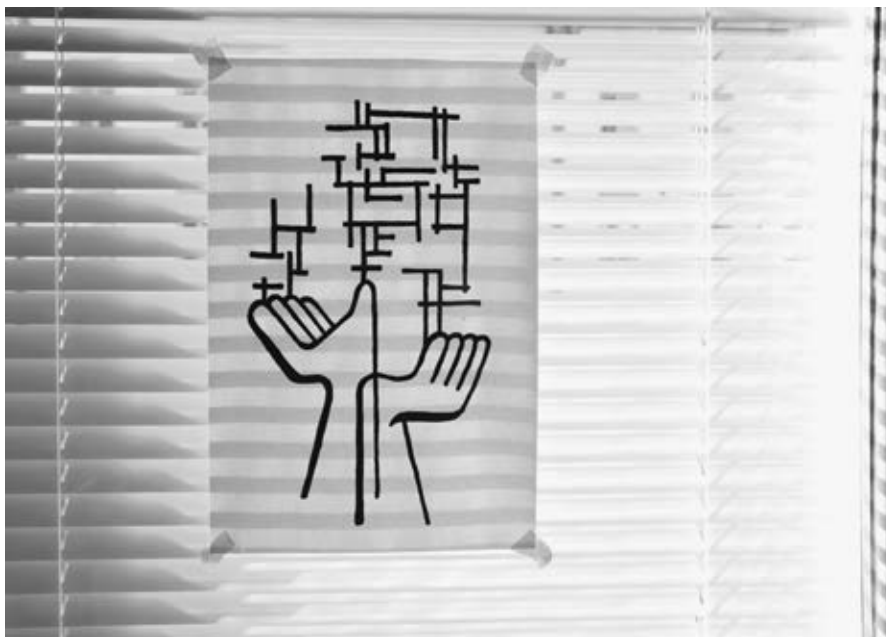
James Beckett (1977, Harare, Zimbabwe) graduated from the Technikon-Natal, Durban, South Africa, after which he took part in a two-year residency in the Rijksakademie in Amsterdam, the Netherlands. Beckett often relies on museological display mechanisms to present local production developments, at times staged from the particular vantage point of product evolution. His dry exposés eschew narrativity in favour of opening up peripheral readings of historical events by focusing on the objects and artefacts that have been left behind. In 2003 he won the Prix de Rome for Art and Public Space and his recent shows include 'Passionate Advocate for a Poisoned Earth', TWAAS, New York, United States (2013) and 'Of Animal and Inventory', Blank Projects, Cape Town, South Africa (2012). He lives and works in Amsterdam. Website: www.jamesbeckett.tk

TOWER UPSIDE DOWN, 2013 informal strategies

Tijdens hun onderzoek in het SKOR-archief zag het collectief *informal strategies* de overvolle rekken en kasten niet zozeer als een geordend systeem van openbare kunstwerken maar eerder als de bureaucratie rondom de werken. Het project *Tower Upside Down* is het resultaat van een onderzoek naar de achterliggende processen die de werkwijzen van de overheid bij het ondersteunen van kunst in de openbare ruimte onthullen. Als uitgangspunt neemt *informal strategies* de ontmanteling van deze complexe ondersteuningsstructuur, wat slechts een onderdeel is van de teloor-gang van de verzorgingsstaat. De kunstenaars kijken terug op de rol van de financiële stimuleringsprogramma's van de kunsten in relatie tot de constructie van een 'modern publiek'. In het laatste deel van de vorige eeuw, samen met onder meer architectuur, onderwijs, gezondheidszorg en design, fungeerde kunst als een instrument om burgers tot het publiek van de verzorgingsstaat te vormen. Gefascineerd door de, achteraf nogal shockerend paternalistische inspanningen van zowel architecten en culturele producenten in deze periode om 'het volk' te verheffen en op te voeden, hebben *informal strategies* gekozen om de *voice-over* te gebruiken als een cineastisch fenomeen. Met deze commentaar wordt de didactische monoloog van het moderne ideaal geïnterpreteerd. Door verschillende stemmen aan hun stuk toe te voegen, fragmenteren ze de singulariteit waardoor de roestige tandwielen van het falende apparaat van het universele modernisme tot stilstand komen. In deze tijd van neoliberale politiek, met het begrip van het publiek onder vuur, wordt haar aanzwellende onvolmaakte polyfonie steeds indringender.

TOWER UPSIDE DOWN, 2013 informal strategies

During their research in the SKOR archives it struck the collective *informal strategies* that the crammed shelves and filing cabinets were not so much a *dispositif* of public art works as of the bureaucracy surrounding them. The project *Tower Upside Down* is the result of an investigation into these backstage processes that reveals the mechanisms of governmental support of public art. Taking as their

informal strategies, preparation for *Tower Upside Down*, 2013

starting point the dramatic dismantling of this complex support structure (which is only one manifestation of the current demise of the Welfare State), the artists look back at the role of art funding within the construction of a “modern public”. In the last decades of the previous century, art – along with architecture, education, healthcare and product design – functioned as a tool in the production of modern subjects and, in turn, the public of the Welfare State. Fascinated by what seem now to be the quite shockingly paternalistic efforts of both architects and cultural producers to elevate and educate “the people” during this period, *informal strategies* have chosen to use the voice-over as a cinematic device with which to re-enact and problematize the didactic monologue of the modern ideal. By introducing several narrators within their piece they fragment the singularity and, with that, the universality of modernism as the rusty gears of its failing apparatus grind to a halt. In a time of neoliberal politics, with the very notion of the public under siege, the amplifying of its imperfect polyphony becomes increasingly urgent.

The collective *informal strategies* was founded in the summer of 2011 by artists Geert van Mil (1983, Maasland, the Netherlands) and Doris Denekamp (1984, Heemstede, the Netherlands). Their recent projects include ‘3 steps towards a future’, a poster project in the public space of Athens, Greece (2013), *Void Zero*, a video installation, part of the group show ‘Thesis’ in Metamatic: TAF, Athens (2013), *Expedition is its mode*, a postcard project during the ‘Where Are We Going, Walt Whitman?’ conference week at the Gerrit Rietveld Academy, Amsterdam, the Netherlands (2013), and *Wishing Well*, a performance during the ‘Cancelled out by Noises and Whispers’ evening in Het Wilde Weten, organized together with Eva Olthof, Emilio Moreno and Matthijs van Wageningen, in Rotterdam, the Netherlands. They live and work in Rotterdam. Website: <http://www.informalstrategies.org>

Het collectief *informal strategies* is opgericht in de zomer van 2011 door kunstenaars Geert van Mil (1983, Maasland, Nederland) en Doris Denekamp (1984, Heemstede, Nederland). Hun recente projecten zijn onder meer: ‘3 steps towards a future’ – een poster project in de publieke ruimte van Athene, Griekenland (2013); *Void Zero* – een video-installatie als onderdeel van de groepstentoonstelling ‘Thesis’ in Metamatic: TAF, Athene (2013); ‘Expedition is its mode’ – een briefkaartproject tijdens de ‘Where Are We Going, Walt Whitman?’ conferentieweek van de Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam (2013); *Wishing Well* – performance tijdens ‘Cancelled out by Noises and Whispers’ een avond in Het Wilde Weten, georganiseerd samen met Eva Olthof, Emilio Moreno en Matthijs van Wageningen in Rotterdam (2013). Ze wonen en werken in Rotterdam. Website: <http://www.informalstrategies.org>

UNTITLED (CONSTRUCTIONS), 2013 Cindy Moorman

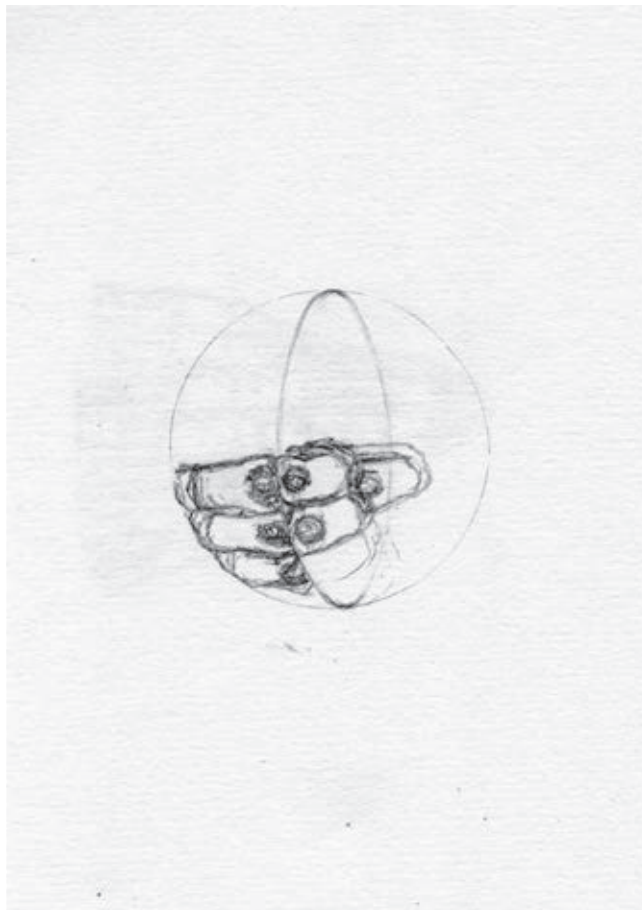
Performances liggen aan de basis van het werk van Cindy Moorman. Door het ontlenen aan, sturen en tonen van verschillende vormen, paletten en choreografieën onderzoekt zij vragen rondom relationaliteit, autonomie en relativiteit met ‘het publiek’ als haar medium. Vanaf de jaren 1990 kregen de projecten van SKOR en haar voorganger het Praktijkbureau Beeldende Kunst opdrachten steeds meer interactieve of sociale elementen in zich. Deze elementen weerspiegelen een grotere tendens binnen de beeldende kunst die door theoreticus Nicolas Bourriaud als ‘relational aesthetics’ bestempeld is. Deze meer interactieve opdrachten staan in schril contrast met de *heavy metal* en *hard rock* traditie van de jaren ‘60 en ‘70 van de vorige eeuw, waarbij grote, logge vormen vanuit de musea naar buitenruimtes werden geplaatst. In de openbare ruimte zouden deze monolieten een (schijnbare) grotere autonomie moeten uitstralen, ondanks (en dankzij) hun omgeving. Beide uitingen van kunst, of genres, brengen een zekere theatraliteit met zich mee, waar Moorman aan refereert en opnieuw gebruikt door ze op verschillende wijzen te integreren in een performatieve installatie.

Cindy Moorman (1976, Arnhem, Nederland) studeerde aan de Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem en behaalde haar Master aan de AKVIST. Joost in Breda. Voornamelijk vanuit performance resulteert het onderzoek van Moorman naar groepsdynamiek daarnaast ook in tekeningen, publicaties en video’s. Recentelijk had Moorman de solotentoonstelling ‘Gelders Balkon 19’ in het Museum voor Moderne Kunst Arnhem (2013). Andere tentoonstellingen waar haar werk te zien was zijn onder meer: ‘Performance Art Event’, de Twente Biënnale 2013, Enschede (2013); ‘Zonder titel (loskomen)’, Museum voor Moderne Kunst Arnhem (2013); ‘Gathering Gathering’, Van Abbemuseum, Eindhoven (2010). Website: www.cindymoorman.nl

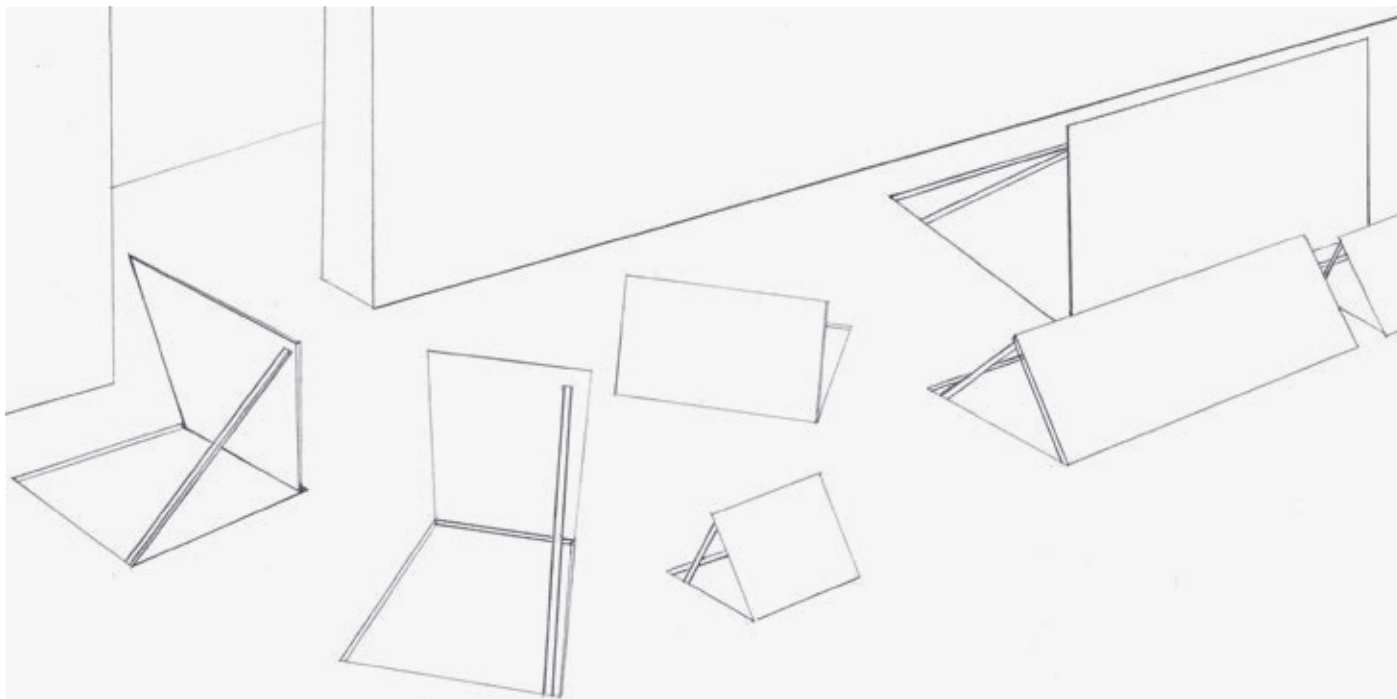
UNTITLED (CONSTRUCTIONS), 2013
Cindy Moorman

Performances are at the core of Cindy Moorman's work. Drawing on, directing and displaying shapes, palettes and choreographies found within SKOR's legacy, Moorman investigates questions of relationality, autonomy and relativity using "the public" as her medium. From the 1990s onwards many projects by the PBK, and subsequently SKOR, involved a more interactive or social element, mirroring the general shift in contemporary artistic practices to what was famously dubbed 'relational aesthetics' by the theorist Nicolas Bourriaud. These commissions stood in contrast to the "heavy metal" and "hard rock" tradition from the 1960s and '70s of placing monolithic forms in spaces outside museums and galleries, which assumed a (seemingly) greater autonomy despite (and because of) their environment. Both these "genres" possess a certain theatricality or stage presence, which Moorman rehearses using various logics of making and integration in a performative installation.

Cindy Moorman (1976, Arnhem, the Netherlands) studied at the Hogeschool voor de Kunsten in Arnhem and completed her Masters at AKV|St. Joost in Breda, the Netherlands. Primarily working with performance, Moorman's investigations into group dynamics also result in drawings, publications and video. Recently Moorman presented a solo show 'Gelders Balkon 19', Museum voor Moderne Kunst Arnhem (2013). Her work has also been shown at the 'Performance Art Event', Twente Biennale 2013, Enschede, the Netherlands (2013), 'Zonder titel (loskomen)', Museum voor Moderne Kunst, Arnhem (2013), and 'Gathering Gathering', Van Abbemuseum, Eindhoven, the Netherlands (2010).
Website: www.cindymoorman.nl

Cindy Moorman, sketch for *Untitled (Constructions)*, 2013

Antonis Pittas, sketches for *Reel Times (Road to Victory)*, 2013

REEL TIMES (ROAD TO VICTORY), 2013
Antonis Pittas

For *Scenographies* Antonis Pittas adopts the role of exhibition designer, presenting his work as part art, part architecture, and part framing device; his structures offer certain conditions for both the artists who present

REEL TIMES (ROAD TO VICTORY), 2013
Antonis Pittas

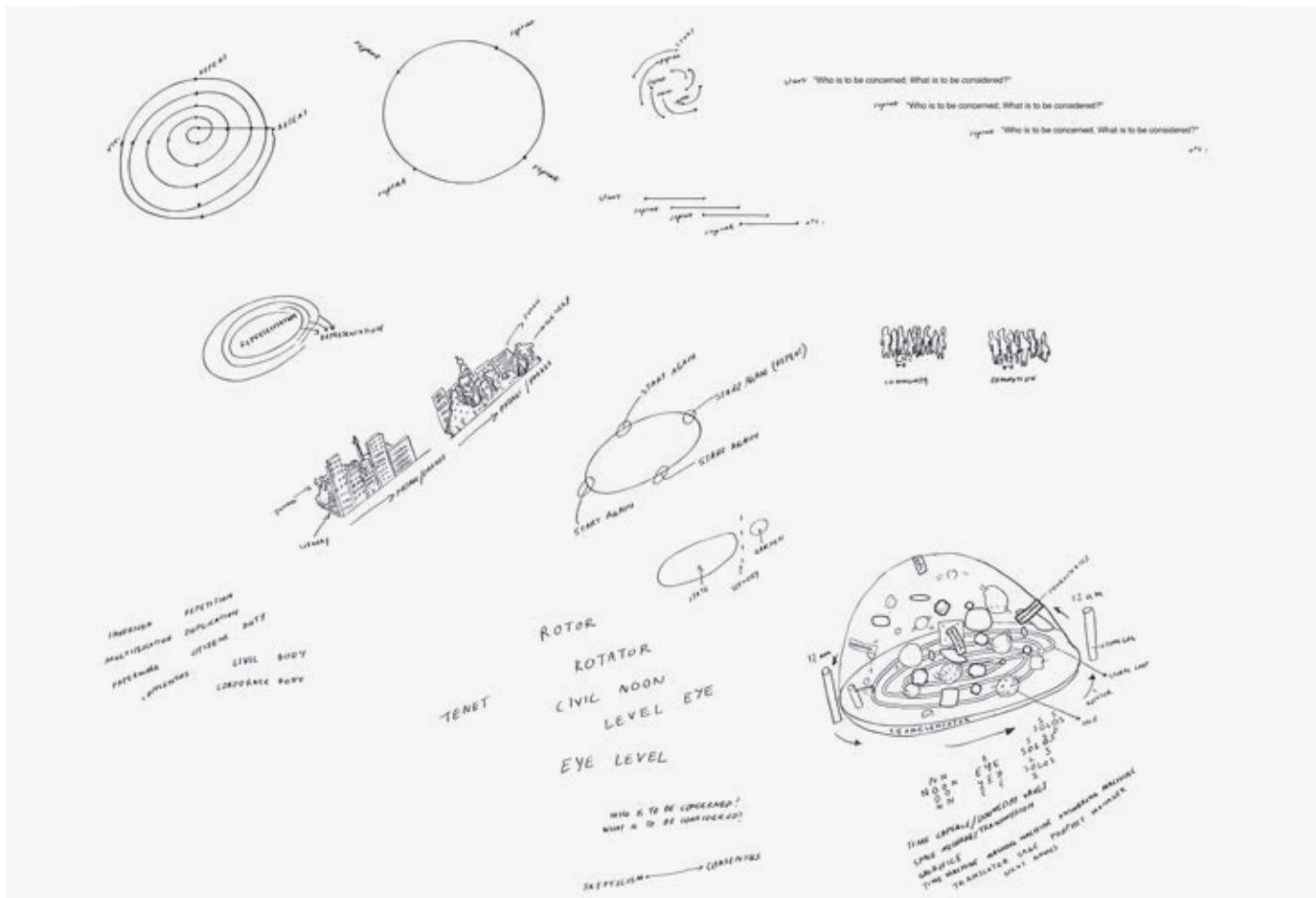
Voor *Scenographies* neemt Antonis Pittas de rol van een tentoonstellingsontwerper aan. De deelnemende kunstenaars kunnen zijn presentatiestructuren, die zowel kunst, architectuur als sokkel of kader zijn, gebruiken

their work in the space as well as viewers who can choose to follow his new choreographies. Seemingly devoid of content and flexible for change, the forms used are full of significance, derived from Pittas's investigation into the Bauhaus ideology of the 'total design solution' and avant-garde belief in 'the power of display'. *Reel Times* in particular references the work of Herbert Beyer in the propagandistic MoMA exhibition *Road to Victory* staged in 1942. Initially intended to manufacture a patriotic image of the American public, Pittas transposes that historical show's elegant and somewhat melodramatic infrastructure into a contemporary context, thus correlating its thematic of progress and destruction with current ideological failure (the 'failure of the new'). This cyclical idea of history in the re-making becomes material in Pittas's use of the SMBA's wooden floor. His archaeological peeling back of the layers of the this public space's own history (evidenced by the grit and oils collected around the edges of each wooden panel) literally grounds the project in real, or reel, time.

voor de presentatie van hun werk. Bezoekers kunnen de choreografie van de dynamische structuur volgen. Ogenscheinlijk inhoudsloos en flexibel zijn de ontworpen panelen vol betekenis, aangezien ze zijn afgeleid van Pittas' onderzoek naar de Bauhausideologie van de 'totale ontwerpoplegging' en het avant-garde geloof in 'de kracht van de display'. *Reel Times* verwijst in het bijzonder naar het werk van Herbert Beyer in de propagandistische MoMA tentoonstelling *Road to Victory* uit 1942. Aanvankelijk was deze bedoeld om een patriottisch beeld van het Amerikaanse publiek te vervaardigen. Pittas zet de elegant en ietwat melodramatische infrastructuur van die historische tentoonstelling over in een hedendaagse context. Hierdoor raakt de thematiek van de voortgang en vernietiging van de moderniteit verbonden met het huidige ideologische falen (het 'falen van de nieuwe'). Deze idee van een cyclische geschiedenis komt terug in het gebruik van de houten vloer in SMBA. Door deze te gebruiken probeert Pittas de lagen geschiedenis van deze publieke ruimte (te vinden in de in het hout getrokken vloeistoffen en stof rond de randen van elk paneel) als het ware archeologisch af te pellen en zo het project te gronden in echte, of doorgespoelde, tijd.

Antonis Pittas (1973, Athens, Greece) studied at the School of Fine Arts in Athens, the Piet Zwart Institute in Rotterdam in the Netherlands and the Sandberg Institute in Amsterdam in the Netherlands where he has also taught since 2010. Pittas's works often emerge as spatial installations inspired by architecture, art history, and the performative potential of installation art. Recent solo shows include 'Landart', Benaki Museum, Athens (2012), 'RETROACTIVE', CCS Bard Galleries, Hessel Museum of Art, New York, United States (2012), 'shame on you', Annet Gelink Gallery, Amsterdam (2011), and 'Untitled (this is a historic opportunity for us)', Van Abbemuseum, Eindhoven, the Netherlands (2010). He lives and works in Amsterdam. Website: <http://www.antonispittas.info>

Antonis Pittas (1973, Athene, Griekenland) studeerde aan de School of Fine Arts in Athene, het Piet Zwart Instituut in Rotterdam en het Sandberg Instituut in Amsterdam, waar hij sinds 2010 ook lesgeeft. Meestal zijn Pittas' werken ruimtelijke installatie die geïnspireerd zijn op architectuur, kunstgeschiedenis en de performatieve potentie van installatiekunst. Recente solotentoonstellingen zijn onder andere: 'Landart', Benaki Museum, Athene (2012); 'RETROACTIVE', CCS Bard Galleries, Hessel Museum of Art, New York, Verenigde Staten (2012); 'shame on you', Annet Gelink Gallery, Amsterdam (2011); 'Untitled (this is a historic opportunity for us)', Van Abbemuseum, Eindhoven (2010). Hij woont en werkt in Amsterdam. Website: <http://www.antonispittas.info>

Francis Burger, sketches for *Noon Eye*, 2013

Burger's work often operates as a kind of meta-reflection on materials, information and their relationships. Hardly orthodox, she does not consider herself an archivist *per se*, but rather uses archiving as one of many organizational strategies in a world of facts and fictions – destabilising the meaning of both those terms in her juxtaposition of them. Due to the unfolding and therefore seemingly fragmented nature of the *Scenographies* project, Burger has taken on the role of a reverse engineer, tracking the changes, additions, subtractions, reading lists, points of reference and discussions around the SKOR archive brought into each presentation by the other contributors. Over the exhibition period her mapping of our process will accumulate over different platforms, online as well as physically in the exhibition and archive spaces. Overturning the logic of the "leftover", Burger's registration blurs the borders of prologue, epilogue, documentation and intervention.

Francis Burger (1986, Tshwane, South Africa) is currently teaching in the School of Arts at the University of the Witwatersrand in Johannesburg, South Africa. Recently Burger produced a project at Galerie West in The Hague, the Netherlands, as part of '23 Kilograms' (2013), and has run the Independent Publishing Project along with Jonah Sack since 2011. Other exhibitions and projects include 'Unlearning – names not signs not names' (with Georgia Munnik and Pamella Dlungwana), Johannesburg (2013), 'A Natural Selection: 1991–2011' (group show with Josh Ginsburg), Association for Visual Arts, Cape Town, South Africa (2011), 'And Not But' (solo exhibition with Christian Nerf), Association for Visual Arts, Cape Town (2011). She splits her time, living and working in Durban and Johannesburg, South Africa.

Het werk van Burger functioneert vaak als een soort metareflectie op materialen en informatie, en de relaties daartussen. Ze beschouwt zichzelf niet echt als een archivaris, maar ze gebruikt archivering wel als een van de vele organisatorische strategieën in een wereld van feiten en ficties. Het gezamenlijk gebruik van deze twee termen moet beide destabiliseren. Doordat haar project voor *Scenographies* zich geleidelijk ontvouwt en daardoor ogenschijnlijk gefragmenteerd is, neemt Burger de rol aan van omgekeerde ingenieur. Een die de wijzigingen, toevoegingen, verminderingen, leeslijsten, referenties en discussies rondom het SKOR-archief die door de andere deelnemers zijn ingebracht opspoor. Zo komt er geleidelijk een overzicht tot stand op verschillende fora, zowel online als fysiek, in de tentoonstellings- en archiveringsruimtes. Haar registratie vervaagt de grenzen tussen proloog, epiloog, documentatie en interventie, waarmee ze de logica van het 'overblijfsel' kantelt.

Francis Burger (1986, Tshwane, Zuid-Afrika) doceert aan de School of Arts van de University of the Witwatersrand in Johannesburg, Zuid-Afrika. In 2013 had Burger een project bij Galerie West in Den Haag als onderdeel van '23 Kilograms'. Sinds 2011 organiseert ze samen met Johan Sack het Independent Publishing Project. Andere tentoonstellingen en projecten zijn onder meer: 'Unlearning – names not signs not names' (met Georgia Munnik en Pamella Dlungwana), Johannesburg, (2013); 'A Natural Selection: 1991–2011' (groepstentoonstelling met Josh Ginsburg), Association for Visual Arts, Kaapstad, Zuid-Afrika (2011); 'And Not But' (solotentoonstelling met Christian Nerf), Association for Visual Arts, Kaapstad (2011). Ze woont en werkt in Durban en Johannesburg, Zuid-Afrika.

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59, 1016 NN Amsterdam
t +31 (0)20 4220471
f +31 (0)20 6261730
www.smba.nl/mail@smba.nl

Open: woensdag t/m zondag
van 11.00 tot 17.00 uur.
Dinsdag alleen op afspraak /
Wednesday – Sunday from
11 a.m. to 5 p.m.
Tuesdays by appointment only.

Ontvang ook de SMBA emailnieuws-
brief via www.smba.nl/ Sign up
for the SMBA email newsletter at
www.smba.nl

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
is een activiteit van het
Stedelijk Museum Amsterdam /
Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
is an activity of the Stedelijk Museum
Amsterdam www.stedelijk.nl

Abroad: 'Spaces of Exception' at
Artplay, Moscow, Russia as a part of
the Moscow Biennial 2013.
11 September – 26 September 2013.

Participating artists: Gert Jan Kocken,
Irina Korina, Renzo Martens,
Aernout Mik, Marina Naprushkina,
Nikolay Oleynikov a.o.

Next exhibition: Made in Commons,
29 November – 26 January

Participating artists: Zhana Ivanova,
Papermoon Puppet Theatre,
Vincent Vulsma, Wok The Rock a.o.

Colophon / Colophon
Coördinatie en redactie /
Co-ordination and editing: Clare
Butcher, Joram Kraaijeveld
Teksten / Texts: Jeroen Boomgaard,
Jelle Bouwhuis, Clare Butcher,
Tom van Gestel, Joram Kraaijeveld,
and the artists
Vertaling / Translation NL-EN:
Don Mader
Vertaling / Translation EN-NL:
Merel Driessen, Joram Kraaijeveld
Taalredactie / Language Editing:
Jelle Bouwhuis, Merel Driessen,
Joram Kraaijeveld, Don Mader
Design: Mevis & Van Deursen
Druk / Printing: die Keure, Brugge

SMBA: Jelle Bouwhuis (curator),
Marijke Botter (office manager/
receptionist), Jessica van den Brand
(intern), Marjolein Prinse (intern),
Kerstin Winking (Global Collaborations
project curator)

With special thanks to/
met dank aan:
Each of the artistic contributors,
guests and "users" of this archival
project; to Merel Driessen and
colleagues at the Lectoraat Art &
Public Space (LAPS), Gerrit Rietveld
Academie; Fedor Kiebert and other
members of SKOR who have
administered and built this public
resource; the artists and countless
collaborators who have worked
with SKOR during its lifetime.

LAPS

SK
RO Foundation
for Art
and Public
Domain